

A haflingi lófajta tenyésztési programja

2020

Tartalomjegyzék

1. A fajta leírása.....	4
1.1. A fajtafenntartásért felelős szervezet megnevezése	4
1.2. Az eredő törzskönyv megnevezése	4
1.3. A fajta kialakulása, jelenlegi helyzete, várható jövőbeni szerepe.....	4
1.4. Az állomány nagysága a Tenyésztési Program módosításakor.....	5
1.5. A magyarországi haflingi kisló küllemi leírása.....	5
1.6. A fajta értékmérő tulajdonságai	8
2. A fajta tenyészcélja.....	8
3. Tenyésztési módszerek.....	9
4. Törzskönyvezés.....	9
4.1. Állományba vétel feltétele hazai tenyésztésű egyedek esetén	9
4.2. Állományba vétel feltétele külföldi tenyésztésű, import egyedek esetén	10
4.3. A törzskönyvből történő kikerülés szabályai	10
4.4. Származás-nyilvántartás.....	11
5. A teljesítmény-nyilvántartás, teljesítményvizsgálat rendje.....	12
5.1. A származás értékelése.....	13
5.2. Küllemi bírálat.....	13
5.3. Sajátteljesítmény-vizsgálat.....	14
5.3.1. A kancák minősítése.....	14
5.3.2. A mének minősítése	14
5.3.2.1. A központi ménvizsga részvételi feltételei.....	15
5.3.2.2. A ménvizsga lebonyolítása.....	15
5.3.2.3. A ménvizsga lebonyolításának technikai feltételei:	15
5.3.2.4. A ménvizsga feladatcsoportjai	17
5.3.2.5. A ménvizsga értékelése	17
5.4. A teljesítményvizsga jogosítványa.....	18
6. A fajta szelekciójának rendje	19
6.1. Tenyészmenek használata	20
7. Az egyesületi nyilvántartások és igazolások rendje	21
8. Az országos állattenyésztési adatbankba történő adatküldés módja és rendje.....	22
9. A fajta népszerűsítése.....	22

10. A tenyésztők tenyésztői munkájának elismerése	22
11. A fajta tenyésztési programjának megvalósításában résztvevő szervezetek kapcsolatrendszere	23
12. Záró rendelkezések	23
Mellékletek	23

A magyarországi haflingi kisló tenyésztési programja

1.A fajta leírása

1.1. A fajtafenntartásért felelős szervezet megnevezése

Póni- és Kislótenyésztők Országos Egyesülete

1.2. Az eredő törzskönyv megnevezése

A fajta legjelentősebb tenyésztő szervezete a Haflingi Lovat Tenyésztők Szövetsége. Székhelye a Tirolban fekvő Ebbs. (Haflinger Pferdezucht Verband, Tirol). A század elejétől határozza meg a fajta fejlődését. Tevékenysége eredményeként lett a tiroli paraszt hegyi málhás lova a világ legnépszerűbb, legelterjedtebb, legjobban becsült, nemzetközileg keresett szabadidő eltöltéséhez keresett lófajta. Haflinger Pferdezucht Verband, Tirol vezeti a fajta eredő törzskönyvét. Az eredő törzskönyv vezetésében 2012-ben és 2013-ban kisebb változtatásokat fogadtak el, a jelenlegi tenyésztési program ennek átvételével kiegészül.

Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung (HWZSV) néven, 2013. február 1. nappal megalakították a haflingi fajta új világszervezetét. A világszervezet székhelye Bozen (IT), a tenyésztést érintő kompetencia-centrum és vele együtt a világszervezet titkársága Ebbs (Ausztria/Tirol) székhellyel működik. Létrejött az Europäischen Verbandes der Haflinger Pferdezüchter (EVH) Haflingi Tenyésztők Európai Szövetsége, ami tagja a Haflinger Welt-Zucht- und Sportvereinigung (HWZSV) szervezetnek.

A tiroli eredőtörzskönyvnek filiáléi a nemzeti méneskönyvek, amiket a Haflinger Pferdezucht Verband, Tirol és a Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung (HWZSV) elismer. A Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete a fajta magyarországi fenntartója tagja volt a Haflingi Lovat Tenyésztők Világszövetségének és a jogfolytonosság okán tagja a 2013-ban átalakult és kibővített nevű világszervezetnek is!

1.3. A fajta kialakulása, jelenlegi helyzete, várható jövőbeni szerepe

Származási helye Tirol. A terület őshonos, kistermetű lovai képezték a fajta alapját, amelyek mint a tiroli paraszt hegyi málhás lovat végezték mindennapi munkájukat. Tudatos tenyésztése az 1800-as évek utolsó negyedében indult el, az 1874-ben Dél-Tirolban született 249 Folie nevű mén felvásárlásával és felállításával. E ménnek még két fia, az 1887-ben született 14 Folie és az 1897-es születésű 252/233 Hafling játszott szerepet a fajtává válásban. A 249 Folie előtt, szerepet kapott még az 1868-as születésű 133 El Bedavi XII arab félvér ló is (El Bedavi leszármazottak Bábólnán is fedeztek.)

A 249 Folie felállítása után, a fajtatiszta tenyésztés vált elsődlegessé és kizárólagossá a fajta tenyésztésében.

Ezzel lezárult a fajta kialakulásának első szakasza.

1897-1904. között jelölik meg a fajta fejlődésének második korszakát. Ebben az időben alakulnak meg az első tenyésztőtársaságok Huyn gróf fáradozásának eredményeként.

Ő, a tenyésztési szabályzatok kidolgozásával és betartásával megszilárdította a tenyésztést. Az első Haflingi Lótenyésztő Társaság 1904-ben, Móltenben, alakult meg.

Az 1912-1923. közötti harmadik szakasz meghatározó erejű a fajta fejlődésére és későbbi elterjedtségére. A St. Germain-i békeszerződéssel, 1919-ben, kettévált Észak- és Dél-Tirol. Észak-Tirol továbbra is osztrák terület maradt, míg Dél-Tirol Olaszországhoz került. A szétválás idején, a haflingi állomány jelentősebb része osztrák területen volt. A szigorú tenyésztési fegyelem, és az egyértelmű tenyészcél érdekében végzett szelekció gyors tenyésztési előrehaladást eredményezett.

Már 1920-ban megindult az első tenyésztőtársaság szervezése, és az 1921-ben Zams-ban meg is alakult. 1920-ban megszervezték az első tenyészszemlét és kiállítást.

A fajta fejlődésének és kialakulásának negyedik szakasza az 1924-1947. közötti időszakra tehető.

Dr. Thurner nagy érdeme, hogy 1926-ban megjelenhetett az első haflingi kancatörzskönyv, amelyet 1938-ban kiegészített a ménék genealógiai vonalával.

A fajta vonalalapító ménjei: Bolzano (született: 1915), Nibbio (1920), Willi (1921), Stelvio (1923), Anselmo (1926), Massimo (1927), Student (1927).

A fajta fejlődésének ötödik szakaszában – 1947-1961. között – kiépítették a minőségi kancacsaládokat, megvalósították a következetes fajtatiszta tenyésztést, és ezekre az eredményekre támaszkodva kiléptek a nemzetközi porondra.

A fajta legújabb kori történetét 1976-tól számíthatjuk. Ekkor alakult meg a Haflingi Lovat Tenyésztők Világszövetsége.

A jelenlegi helyzethez tartozik, hogy 2013. február 1. nappal a haflingi fajta tevékenységi körében kibővített világszervezetét Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung (HWZSV) néven megalakították. Létrejött az Europäischen Verbandes der Haflinger Pferdezüchter (EVH) Haflingi Tenyésztők Európai Szövetsége is.

A fajta a világ minden országában rendkívül népszerű. Népszerűségét a kitűnő menedzsmenten túl a fajta univerzális jellegének és sajátosságos színének köszönheti. Magyarországon is igen sok híve akadt.

1.4. Az állomány nagysága a Tenyésztési Program módosításakor

Hazai tenyésztőink a 2000-es években fordultak igen nagy érdeklődéssel a fajta felé, majd a birtoklási kedv alábbhagyott. A 2005-ben kiadott magyarországi haflingi méneskönyv 107 tenyészkancaát és 10 mént sorolt fel. Azóta, a gazdasági válság által okozott lótartrási kedv csökkenés miatt, a törzskönyvi ellenőrzésben tartott tenyészkancaák száma megkopott. Remény van rá, hogy az országban már benn lévő genetikai érték nem fog erodálódni.

1.5. A magyarországi haflingi kisló küllemi leírása

A bírálat tárgya	Kívánatos	Elfogadható	Nem megfelelő
Összbenyomás	Elegáns, harmonikus kisló. Kifejezett nemi jelleg mindkét ivarnál. Határozott kontúrú, tiszta, és száraz izületű egyed.		Nem kívánatos a durva, heterogén megjelenés. Kerülendő a durva

A bíráló tárgya	Kívánatos	Elfogadható	Nem megfelelő	
			fejű, laza-, vagy túl finom szervezetű, vékony csontú izomszegény A hiányos nemi jelleg, a dús, esetleg hullámos üstök, sörény és farokszőrzet szintén nem kívánatos egyedek.	
Méretek	méneknél kancáknál	méneknél kancáknál		
marmagasság	bot	146-152 143-149	145 felett 142 felett	méneknél 145 cm alatt
	sza lag			kancáknál 142 cm alatt
övméret	170-190 cm, 170-190 cm,			
szárkör-méret	18,5-20,5 18-19	17,5-18,5 17-18		
Fej	Nemességet eláruló, száraz, enyhén csukafej. Nagy szemek, élénk tekintet. Kifejezett torokszabadság. Egymásra jól záródó fogófogak.	Kisfokú burkoltság, Enyvén domború profilvonal. A középfogak a fog felületének legfeljebb negyedével térhetnek el az egymásra-fekvéstől.	Durva, burkolt, bennülő apró szemekkel. Kosvagy ék alakú fej, magas fejtűzés. A normálistól eltérő állású fogak, álkapocsrendellenesség tenyésztésből kizárást von maga után.	
Nyak	Jól formázott, enyhén ívelt, inkább hosszú, mint középhosszú. Középmagasan illesztett. Elegendő hosszú, laza tarkó. A nyak képesítse a lovat könnyebb lovagolhatóságra.	Nem eléggé izmolt, és ívelt. Középhosszú, kissé alacsony nyakillesztés.	Alacsonyan illesztett, izomszegény „hegedű”- vagy „szarvasnyak”, kötőszövetrel terhelt nyak. A hörgősség elfogadhatatlan.	
Lapocka, felkar, mar, szügy (a ló elülső része)	Jól izmolt, hosszú és dőlt lapocka. Közepesen magas, hosszú, széles, izmos mar. Elegendően széles szügy.	A kívánatosnál kevésbé hosszú mar, ha izmoltsága megfelelő.	Meredek lapocka, Izomszegény, rövid, „púpos” vagy süppedt mar. Keskeny szügy.	
Hát, ágyék, bordák, has (a ló	Feszés, de mégis rugalmasan mozgó hát, kifejezetten erős, izmos, feszes ágyék, ami a háttal együtt jól köti össze a ló	A kívánatosnál rövidebb vagy hosszabb hát és ágyék, kismértékben előremélyedt hát. A bordák ívének hiánya,	Izomszegény, hosszú, hajlott vagy „pontyhát”. Nem elég mély, nem elég	

A bírálat tárgya	Kívánatos	Elfogadható	Nem megfelelő
középső része)	elejét és hátulját. Elég dongás, egyidejűleg mély mellkas. Nem túl terjedelmes has.	ha meglehetősen mély a mellkas.	dongás mellkas. Kifejezetten izomszegény, laza hát és ágyék. Felhúzott agárhas. Köldöksérv, nyitott hasfal kizáró ok.
Far, farok, comb (a ló hátulsó része)	A far hosszú, közepesen széles, izmos, lejtős. Nem barázdált. A farok közepesen illesztett, szabadon, de nem zászlósan, természetesen hordott. A comb hosszú, jól izmolt, a tompor szélességének megfelelően állított. Jól fejlett.	Jól izmolt "dinnyefar", enyhén csapott, és nem eléggé izmolt.	Rövid, keskeny, rosszul izmolt. A túlzottan lejtős, vagy túlzottan egyenes far nem kívánatos. Durva hiba a 3-5 éves korban már barázdált far.
Nemi szervek	Szabályos, ép, mindennemű sérüléstől, betegségtől mentes. A herezacskóban lévő, egyenlő nagyságú herék	A két here kismértékben eltérő nagysága.	Bárminemű alaktani vagy egészségügyi rendellenesség.
Lábtő, szár, boka, csüd, paták	Az alkar széles, jól izmolt. A lábközépcsont rövid, erős, a lábtő alatt nem lehet fűzött. A térd erős, a lábtő terjedelmes. A csüdizület közepesen hosszú, ideális szögellésű. erős, hogy megfelelő támaszként és rugóként szolgáljon. A pata arányosan nagy, kerek és az elhasználódásnak ellenálló.	Kisfokban burkolt ízületek és száraz, a kívánatosnál hosszabb, ha a szögellés jó. Javítható pata-rendellenességek. Idősebb lovaknál a munka általi elhasználódások, ha az a rendeltetészerű használatot nem befolyásolja.	Erősen fűzött, hosszú, gyengén inalt vagy burkolt, csontkinövéses száraz. Nem javítható alkati patahibák (bakpata, teletalpúság stb.).
Csánk	A csánk erős, jól fejlett, száraz, tiszta, szabályos szögellésű. Szélessége, hosszúsága, vastagsága szerint terjedelmes, torzulásmentes. Mélyen helyezkedő. Nem fordulhat befelé.	A kívánatosnál kisebb terjedelmű, a természetes elhasználódásnak megfelelő mértékű deformációk.	A kicsi, laza csánkkal rendelkező egyed nem alkalmas a tenyésztésre.
Lábállás	Elöl, hátul szabályos, korrekt állású, megfelelő csontúak. A szalagok és inak erősek, tiszták.	Elöl kismértékű franciásság, kisfokú kardosság, tehenesség.	Súlyos mértékű lábszerkezeti hibák, a használat által nem indokolható mértékű elhasználódottság, patológiai esetek.
Mozgás	Igyekvő, szabályos láb-előre vitelű lépés. Energikus, lendületes, elasztikus ügetés. Korrekt és térölelő, ütemes,	A szabályos vonaltól kissé eltérő, ha egyébként elég lendületes.	Rövid, kötött, aprózó mozgás, a szabályostól nagymértékben eltérő

A bírálat tárgya	Kívánatos	Elfogadható	Nem megfelelő
	nem lapos kivitelezésű vágta.		láb-előre vitel. Lapos vágta. Sántaság.
Szín	A sárga minden árnyalatában elfogadott a világossárgától a szénsárgáig. A színnek teltnék kell lennie, egyöntetűségét megtörő foltok nem lehetnek benne. Fehér, vagy világos hosszúszőrök kívánatosak.	Kisebb terjedelmű jegyesség a lábakon. Egy láb lehet félszárkesely, ha a többi jegytelen. További jegyesség büntetőponttal jár. Enyhén vöröses hosszú szőr megtűrt.	Tűzöttség és a hátszíz, a lámpás, fehér fej nem elfogadott. Vörös, szürke, vagy szürkén átszőtt hosszúszőrök elfogadhatatlanok. Négy lábra keselység.

1.6. A fajta értékmérő tulajdonságai

Már 1945. nyári hónapjaiban összegyűltek Zamsban a haflingi fajtát tenyésztők, és új tenyészcélt határoztak meg. Ennek értelmében egy nyereg alatt és fogatban is egyaránt jól használható ló tenyésztésébe fogtak. A vele való bánásmód nem igényel nagyfokú szakképzettséget (lovaglasi és hajtástudást), és bizonyos fokú rendszertelen használat mellett is, bármikor feltétlen munkakészséget tanúsít.

Elterjedtségét a világ szinte minden országában annak köszönheti a fajta, hogy úgynevezett szabadidő lóvá vált. A fiataltól az öregig, a kezdőtől a gyakorlottig mindenki számára egyformán megfelel, minden helyzetben problémamentes. Kevésbé alkalmas a versenyszerű sportágakban, de a szabadidő sportokban különösen népszerű.

A 2013. február 1. nappal létrejött világszervezete a Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung (HWZSV) és az Europäischen Verbandes der Haflinger Pferdezüchter (EVH) Haflingi Tenyésztők Európai Szövetsége az eredő törzskönyvet vezető Haflinger Pferdezucht Verband, Tirol tenyésztőszervezettel összhangban a fajta értékmérő tulajdonságait a tenyésztési programjában a következőképpen tette közé.

„Egészséges, termékeny, ellenálló, jellegzetes, egyidejűleg jóindulatú, és robusztus megjelenésű. Sokoldalúan használható, jó munkakészségű, erős munkavégzésére is alkalmas, ellenálló kisló. Könnyen alkalmazkodik, takarmányozás iránt kevésbé érzékeny, minden használati módra megfelelő ló. Különösen alkalmas a szabadidő sportokra. Kiemelkedő jellem, kiegyenlített temperamentum alapvető követelménye a fajtának.

Lépésben mozgása laza, energikus, a talajfogása határozott. Az ügetés és a galopp jármód lebegő fázisa elasztikus, lendületes, könnyű talajfogású. Aktív mozgásban a hátsó lábakból kiinduló lendület jellemzi, támogatva ezt laza háttal és szabad lapockamozgással.

Jellemző rá a kisebb mértékű akciós mozgás. Különösen vágta jármódban várják el tőle az egyidejűleg felfelé és előre felé irányuló láb-előre vitelt.

2. A fajta tenyészcélja

A tenyészcél fajtatiszta haflingi lovak tenyésztése a fajtabélyegek rögzítésével, illetve az értékmérő tulajdonságok megőrzésével, továbbá valamennyi genealógiai vonal egyensúlyban történő fenntartásával. Tenyészcél olyan hátsó- és fogatszolgálatra egyaránt alkalmas ló tenyésztése, amelyik szinte minden korosztályú gyermeknek és felnőttnek e célra alkalmas. E mellett igáslónak, gazdasági lónak is megfelelő.

A szelekciós szempontoknál figyelembe kell venni az ősök teljesítményét, a konstitúciós jellegvonásokat, továbbá a küllemi bírálaton elért eredményt és a készségvizsgákon nyújtott teljesítményt.

3. Tenyésztési módszerek

Szigorú fajtatiszta tenyésztés. Csak az a ló ismerhető el haflingi fajtájúnak, amelyik legfeljebb 1,5 % arab telivér génhányadot tartalmaz. A legfeljebb 1,5 százalék arab telivér génhányadú egyedeket a nevük után tett jellel meg kell különböztetni az arab telivértől mentes egyedektől. Az ennél nagyobb arab telivér génhányadú lovak a haflingi törzskönyvben nem szerepelhetnek.

4. Törzskönyvezés

4.1. Állományba vétel feltétele hazai tenyésztésű egyedek esetén

Minden származással rendelkező haflingi kisló, aminek az anyja és az apja már a magyarországi haflingi kisló törzskönyvben (méneskönyvben) szerepel, rendelkezik a törzskönyvbe kerülés jogával. Törzskönyvi bejegyzésre kerülhet az a haflingi kisló is, amelyiknek az anyja vagy az apja bejegyzésre került valamelyik, az Európai Unió jogalkotása által elismert haflingi törzskönyvbe. Ez nem jelenti azonban a tenyészkanca vagy a tenyészmén automatikus törzskönyvi ellenőrzésbe vonását.

A törzskönyvi ellenőrzésbe vétel (állományba vétel) a tulajdonos kezdeményezésére történik és a haflingi ló 3 éves korának betöltése után lehetséges. Egyesületi tagsági viszonyal rendelkező tenyésztő esetén a tenyésztő jelzi a kanca tenyésztésbe-vételi szándékát, egyidejűleg megadja a ló azonosító számát, de fakultatív alapon a kanca 5 generációs származási lapja (származási lapos lóútlevéle másolata) is benyújtható.

Tagsági viszonyal nem rendelkező tenyésztő esetén szükséges a tenyésztőszervezetbe való belépési nyilatkozat, amihez mintegy állomány-bejelentő lapként be kell nyújtania a haflingi ló hitelt érdemlő származási igazolását. (származási lapos lóútlevél-másolat, vagy korábbi származási lap.) A dokumentumok benyújtását követően a tenyésztésvezető elbírálja a ló méneskönyvbe való felvételének lehetőségét és megküldi a jelentkezőnek a tagsági viszony létesítéséhez szükséges számlát, továbbá az alapszabályt, a tenyésztési programot, egyben felhívja a figyelmét a kanca munkakészség-vizsgájának fontosságára, amit rendszeresen meghirdetett tenyészszemlék valamelyikén tehet le. Az éves tagdíj befizetésével a tulajdonos megerősíti belépési szándékát és igazolja, hogy megismerte az alapszabályban és a tenyésztési programban foglaltakat, azt tudomásul vette és elfogadja. Ezzel a ló állományba vételre kerül.

Kancája törzskönyvi nyilvántartását tagsági viszony létesítésétől elzárkózó tenyésztő is kérheti, aminek az Egyesület eleget is tesz, de a részére nyújtott szolgáltatási díj meghaladja a tagsági viszonyal rendelkezők felé nyújtott szolgáltatás díját. A lóra vonatkozóan mindazokat a dokumentumokat mellékelni kell, amit a tagsági viszonyal rendelkezők is megtenni kötelesek.

A ménék állományba vétele hasonló módon történik azzal a különbséggel, hogy valamennyi ménnek a tenyésztési program készségvizsgára vonatkozó részében foglaltak szerint készségvizsgát kell tenniük. Eredményes készségvizsga hiányában a ménék nem kerülnek állományba vételre, apaméni tevékenységet nem folytathatnak. A ménék heréinek a herezacskóban kell lenniük és méretükben, alakjukban, tapintásukban egyformának kell lenniük. Mindkét nemnél tenyésztésből kizáró ok a lágyéksérvesség és/vagy a köldöksérv.

A mének fedeztetési okmányokkal ellátására csak akkor kerülhet sor, ha származásigazolásuk megtörtént és ivadékaik származásigazolásához rendelkezésre áll genotípus-vizsgálatuk. (DNS kártya)

A magyarországi haflingi kisló állományt a Póni- és Kislótenyésztők Országos Egyesülete a haflingi kisló méneskönyvben tartja nyilván.

Nem kerülhet törzskönyvi bejegyzésre az a haflingi ló, amelyiknek az anyja vagy az apja nincs bejegyezve valamelyik, az Európai Unió jogalkotása által elismert haflingi kisló törzskönyvbe.

Mének csak ötösös származási lappal kerülhetnek a méneskönyvbe, és a lehetséges 32 ős mindegyikének ismertnek kell lennie. Az arab telivértől való mentességüket további származásokkal igazolni kell!

A közhitelőség megteremtése érdekében valamennyi a méneskönyvben szereplő kancát a vonatkozó szabvány szerint törzskönyvi ellenőrzés alatt kell tartani. Amennyiben a törzskönyvezést nem az Egyesület végzi, úgy a törzskönyvi adatok gyűjtését és az Egyesület felé történő adatszolgáltatást az Egyesület tagjainak kancáira a Közgyűlés felhatalmazása alapján az Egyesület központilag rendeli meg.

4.2. Állományba vétel feltétele külföldi tenyésztésű, import egyedek esetén

Import egyedek csak honosítást követően kerülhetnek állományba-vételre a hazai tenyésztésű egyedekhez hasonló folyamaton keresztül azzal a kiegészítéssel, hogy valamennyi import egyed legalább 4 generációs származási igazolását (lóútlevél, vagy származási lap által) be kell nyújtani a tenyésztőszervezethez és jelezni kell, hogy mely ország méneskönyvében/törzskönyvében tekinthető meg a további származása.

Mének a külföldön megszerzett tenyésztési engedélyük hitelt érdemlő dokumentálása esetén állományba kerülnek, egyúttal tenyésztési engedélyt kapnak, de elvárás, hogy a soron következő legközelebbi tenyészszemlén bemutatásra kerüljenek és a vérmérsékletkezelhetőségi vizsgán, továbbá küllembírálaton keresztül essenek. E szemle eredményétől függően, alapos indoklás mellett tenyésztési engedélyük bevonható.

A külföldön készségvizsgát tett mének hazai készségvizsgálója ajánlott! Az importból származó lovaknak az eredeti nevét kötelesség megtartani!

4.3. A törzskönyvből történő kikerülés szabályai

A törzskönyvi nyilvántartásból az adott ló a tulajdonos kezdeményezésére kikerülhet. Az éves tagdíj befizetésének elmulasztása a törzskönyvben tartás megszüntetésére vonatkozó szándéknyilatkozatnak is tekintendő.

Kikerül a törzskönyvből a bizonyítottan meddő, a genetikai terheltséggel rendelkező kanca vagy az a kanca, amelyik csikóiban a fajtajellegtől eltérő tulajdonságokat örökít, különös tekintettel a kezelhetőségre, vérmérsékletre és a munkahasználati tulajdonságokra.

Nem kerül tenyészállat státuszba az a fajtába született egyed, amelyik a méneskönyvbe felvétel követelményének nem felel meg!

4.4. Származás-nyilvántartás

↪ *A kancafedeztetés, termékenyítés nyilvántartása*

A LÓINFORM rendszerben használatos fedeztetési/termékenyítési jegy alapján.

↪ *A fedeztetés, termékenyítés bejelentése*

A fedeztetési/termékenyítési jegy adatainak LÓINFORM rendszerbe való rögzítésével történik meg a fedeztetés/termékenyítés bejelentése.

↪ *A fedeztetés, termékenyítés utólagos bejelentésének szabályai*

A Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége ügyrendjében meghatározott módon lehetséges.

↪ *A csikók jelölésének, azonosításának módja*

Csak az a csikó kerülhet a haflingi méneskönyvbe regisztrálásra és a fajtára jellemző jelölésre, amelyik megfelel a tenyésztési szabályzatban foglaltaknak, és rendelkezik fedeztetési jeggyel.

A fedeztetéseket a fedeztetési idény zárásakor a törzskönyvező szervezet képviselője (megyei lótenyésztési felügyelő) megküldi az Egyesület tenyésztésvezetőjének.

A kanca ellését a tulajdonos a csikó születését követő 10 napon belül a fedeztetési jeggyel együtt rendelkezésére bocsátott ellésbejelentő nyomtatványon köteles bejelenteni a LÓ-ENAR szabályai szerint. Az ellésbejelentő-lapon fel kell tüntetni a csikó születési dátumát, nemét, színét és jegyeit, tervezett nevét, valamint tartási helyét.

A csikó azonosítására és jelölésére (nyilvántartásba vételére) annak 4-10 hónapos kora között, erre a feladatra feljogosított szervezet, vagy személy által kerül sor, aki a nyilvántartásokat megküldi az egyesületnek.

Az azonosítás alapja a „csikónyilvántartás”, amely alapján a csikót az illetékes törzskönyvező szervezet azonosítja. A fajtának tartós megjelölése megtüzesített vassal történik, a bal tomporra fajtajel (havasi gyopár, közepén az országra utaló „M” betű) és a születési év utolsó két számjegyének, a jobb tomporra a csikószám bélyegzésével történik. Ez tekintendő elsődleges jelölésnek. E mellett a tulajdonos kérheti a transzponderes jelölést is, amit a tenyésztőszervezet ajánl is a tulajdonosnak. A bélyegzés, mintegy márka jelként ajánlott, de a tenyésztő elzárkózása esetén nem erőltethető. Ekkor transzponderes jelölés kötelező!

Amennyiben a csikó adatai nem egyeznek a fedeztetési jegyzőkönyvben rögzítettekkel, vagy nem illenek a csikóra, az nem kerülhet bélyegzésre, majd a haflingi méneskönyvben (vagy a mellékletben) nyilvántartásra.

Amennyiben az azonosítás során vita merülne fel az azonosságot illetően, a jelölést megelőzően a származás hitelességét a vér biokémiai polimorfizmusán alapuló vizsgálattal kell megerősíteni. A származásvizsgálat szűrőpróba szerűen is történhet. A kijelölés módját közgyűlés határozza meg, illetve módosíthatja. A vizsgálatot erre kijelölt laboratórium végzi.

↪ *Az elnevezés szabályai*

A magyarországi haflingi lovak elnevezését hagyományok nem kötik. A fajtának „A”, „B”, „M”, „N”, „S”, „St”, és „W” betűvel kezdődő vonalai vannak, amit a mének névadásánál kötelező érvényűen figyelembe kell venni. A kancacsikókat az anyjuk nevének kezdőbetűjével kell elnevezni. A megszületett csikók javasolt nevét az ellésbejelentőn a tulajdonos terjeszti elő. A név rövid, lehetőleg nem emberi keresztnév, a jó ízlésnek eleget tesz. A névjavaslat végleges elfogadása a csikószám kiadásakor, csikójelölési jegyzőkönyvbe rögzítettek szerint történik.

A tenyésztési szabályzat lehetővé teszi tenyészetnév használatát is, ami az adott tenyészetre jellemző marad évtizedeken keresztül. Ilyenkor a lónak többes neve van. Pl. Viharsarki Agavé.

Az Országos Lótenyésztési Adatbázisban (méneskönyvben) szereplő egyesületi név mellett, vagy a helyett a tulajdonos a csikójának bármilyen használati nevet adhat, de mindenféle hivatalos dokumentációban az adatbázisban rögzített nevet kell használni!

↪ *Azonosító képzés szabályai*

A haflingi kisló csikók azonosítója az alábbiak szerint képzendő: **HUN K HI140450000**
Vagyis: 3 karakter az ország jele (HUN), majd szóköz, aztán az ivarnak jele (M vagy K), szóköz, a fajta jele 2 karakter (HI, a fajtára utaló kód), a születés évének két utolsó számjegye (14), a csikószám (045) majd 4 technikai karakter, (0000).

↪ *Az UELN szám képzés szabályai a méneskönyvben nyilvántartott állománynál*

Az ország számjele 348. Az adatbázis jele 1, a fajtajel HI, a születés évének két utolsó számjegye 14, az egyesület által adott csikószám 045 és 4 technikai karakter. Összeállva: **3481HI140450000**

↪ *Származás-ellenőrzés módja és dokumentálásának rendje*

A haflingi csikók származásigazolását a fedeztetési jegy adatai jelentik. Amennyiben gyanú merül fel a fedeztetési jegy adatainak valódiságát illetően, úgy a nyilvántartásba-vételt végző szakember elrendelheti a DNS alapú származásellenőrzést. Fedezőmének esetében kötelező a DNS kártya elkészítése.

↪ *A származás igazolás kiállításának szabályai*

A haflingi kisló fajtában az egyesület a származási lapos lóútlevelet helyezi előtérbe. Külön kérésre nyomtatott származási lap is kiállítható, amit a törzskönyvi alapadatok gyűjtésére feljogosított szervezet képviselője és a tenyésztési hatóság kézjeggyel lát el.

5. A teljesítmény-nyilvántartás, teljesítményvizsgálat rendje

↪ *Az adatok gyűjtése (küllem, teljesítmény)*

Elsődlegesen az egyesületi rendezvényeken, regionális és országos tenyészszemléken történik az adatok gyűjtése. Más keretek között is lehetséges a teljesítmény gyűjtése és elismerése, ha annak a megbízhatósága garantált (versenyzés a lovassport bármely ágában, a Magyar Lovassport Szövetség szakági szabályzata alapján, a póniknak, kislovaknak kiírt versenyszámokban. Versenyzés a Magyar Lovas Szabadidősport Szövetség, a Gyermeklovakok Országos Szövetsége rendezvényein hivatalosan közzétett eredmények). Ilyen lehet még pl. gyermekek részére fenntartott lovardákban, vagy/és a lovastúrizmusban rendszeres munkavégzés, bármi, ami rendszeres, ellenőrizhető és hitelt-érdemlően dokumentált! Ezek olyan fontos kiegészítő adatok, amelyek egy-egy egyed megítéléshez roppant fontosak, veszendő menni nem hagyhatók.

A tenyészszemle a fajta tenyésztési programjának meghatározó eleme. Általa válik lehetővé az egyedek nyilvános minősítése, más egyedekkel való összehasonlítása. A tenyészszemlék alapján megítélhető a fajta tenyésztésének színvonala az adott időszakban, a különböző évek összehasonlításával pedig a tenyésztői munka előrehaladása vagy hanyatlása is mérhető.

A tenyészszemléken felkért bírálók bírálják.

A regionális tenyészszelemlék célja egy-egy kisebb terület, régió állományának nyilvános bírálata, minősítése, egyben a költségtakarékosság is, hogy olyan tenyésztők állománya is minősítésre kerülhessen, akik a nagy távolság, szállítóeszköz vagy anyagiak hiányában az országos tenyészszelemléken nem tudnának részt venni. A regionális tenyészszelemlék rendszerének kialakulásával lehetővé válik az országos rendezvény tehermentesítése, továbbá előnye, hogy azon az állománynak már a legjava kerül bemutatásra.

Regionális tenyészszelemlét bármely tenyésztő vagy csoport is kezdeményezhet, ha a szervezést és legalább 10 egyesületi, vagy 15 egyesületi nyilvántartáson kívüli állományt szavatolni tud, s ez utóbbiak tulajdonosai készek egyesületi tagokká válni alkalmas állománybirtoklás esetén.

Az országos tenyészszelemlé az egyesület legnagyobb tenyésztési eseménye, helyszínéről, időpontjáról általában az éves közgyűlés dönt, de vis major helyzetekre általános felhatalmazása van az egyesület vezetésének. Évente legalább egy országos tenyészszelemlé rendezhető, finanszírozása az Egyesület költségvetéséből történik. Az országos tenyészszelemlék kiírását az Egyesület, a jelentkezési határidő lejárta előtt legalább egy hónappal, valamennyi tagja részére megküldi.

☞ *A teljesítményvizsgálat rendje*

A teljesítményvizsga (készségvizsga) kétlépcsős.

Első lépcsőben a tenyésztésre való alkalmasság megállapítása történik

- a származás értékelésével
- küllemi bírálattal és
- sajátteljesítmény vizsgálattal.

Második lépcsőben a tényleges tenyészérték és örökítőképeség megállapítása válik lehetővé

- az ivadékok teljesítményének vizsgálatával és
- küllemi bírálatával.

5.1. A származás értékelése

A származás értékelése az 5 ősi soros származási lap alapján történik. Megkövetelt az 5 ősi soros származási lapon valamennyi ős megléte.

A származás értékelése nélkülözhetetlen a teljesítményvizsgálathoz, hiányos származású haflingi kisló nem tehet készségvizsgát, de a származás a minősítésébe nem tartozik bele

5.2. Küllemi bírálat

A küllemi bírálatokat a tenyésztő egyesület által kijelölt bírálóbizottság végzi, erre időnként külföldi bírót hívhat meg.

A bírálatot megelőzi a testméretek felvétele a szakma régóta ismert szabályai szerint.

Az egyes bírálati szempontok értékelése a 0 -10 közötti értékelő skálán:

10	kiváló
9	igen jó
8	jó
7	közepesnél jobb
6	közepes
5	hibás
4	rossz
4 alatt	tenyésztésből kizáró súlyos alkati hiba

5.3. Sajátteljesítmény-vizsgálat

5.3.1. A kancák minősítése

A kancák esetében lehetséges úgynevezett alapminősítés, ami a származás értékeléséből és a küllemi bírálatból, valamint a viselkedésbírálatból áll. (a méneskönyvbe kerülés feltételeként tekinthető)

A vérmérsékletet, kezelhetőséget, a **jellemet** 1-10 pontig terjedő számskálán kell kifejezni az alábbi szempontok figyelembevételével.

- Jóindulatú, nyugodt a környezet iránt érdeklődő, de nem vérmes. A fajtára jellemző kívánatos viselkedésbeli tulajdonságokat egyértelműen mutatja. A fajtát javító módon rendelkezik a karaktert formáló tulajdonságokkal. **8-10 pont**
- Kissé ideges, a túlfűtöttség jelei észrevehetőek, de különleges felkészültséget nem igénylő, határozott bánásmóddal jól kezelhető. Tenyésztésbe állításával a fajta vérmérsékletét, kezelhetőségét tekintve rontó hatás nem várható. **6- 8 pont**
- Nehezen kezelhető, a környezet leköti figyelmét. Különleges felkészültséget igényel a vele való bánás. Az adott tulajdonság tekintetében tartása állandó figyelmet igényel. **3- 6 pont**
- Környezetére, emberre és idegen lovakra egyaránt veszélyes, Az esetlegesség, a bizonytalanság, a rosszindulat érzetét kelti a bírálóban. **0-3 pont**

Ez az utolsó kategória már nem kerülhet méneskönyvi felvételre.

A küllemi pontszámot és a viselkedésbeli pontszámot is a lehetséges maximum százalékában kell kifejezni. A két szám számtani átlagát kell számítani úgy, hogy a viselkedés pontszáma 0,8 szorzóval szerepel.

Az elért viszonylagos szám figyelembe vételével

60-64 % között II/2 besorolású

65-75 % között II/1 besorolású

76-85% között I/2 besorolású

86 % feletti I/1 besorolású lesz az egyed.

5.3.2. A ménék minősítése

A ménék sajátteljesítmény-vizsgálatát megelőzi a ménék előzetes bírálata, ahol úgynevezett ménvizsga beutalót szereznek. Az előzetes elbírálás után tehetnek készségvizsgát.

Különleges esetekben a mén versenyteljesítmény alapján is kaphat tenyésztési engedélyt (lásd később).

Ménvizsga-beutaló

- a) származás megítélése
a ménjelölt származása feleljen meg a fajta tenyésztési programjában meghatározottaknak.
- b.) küllem megítélése
a fajta küllemi bírálati lapján kell elvégezni, az ott feltüntetett bírálati szempontok figyelembe vételével.

A ménvizsga-beutalót regionális, vagy országos szemléken szerezhetik meg a mének, ahol a bírálatot legalább három, az egyesület által kijelölt bíráló végzi.

A mének kötelező sajátteljesítmény-vizsgálója (készségvizsga)

A vizsgán való részvétel előfeltétele a fajtában elismert származás és a ménszemlén megszerzett beutaló. Ménvizsgálóra (készségvizsgálóra) a vizsga évében 3. életévüket betöltött ménjelöltek bocsáthatók.

5.3.2.1. A központi ménvizsga részvételi feltételei

- a) A méncsikó tulajdonosának a ménvizsga-felhívásban meghirdetett jelentkezési határidőig az Egyesület elnökségénél be kell jelentkeznie a vizsgára, egyeztetnie kell a feltételeket és nyilatkoznia kell a méncsikó felkészítésének mikéntjéről. Az Egyesület ekkor felhívja a vizsgára jelentkező figyelmét a vizsgafeltételek betartására, és a vizsga ünnepélyességéhez tartozó öltözködési szabályokra.
- b) A vizsgahelyszínre érkezéskor a méncsikó csak akkor rakodható le, ha rendelkezik a vonatkozó állategészségügyi előírások szerint kitöltött lóútlevelemmel.

A levizsgázott mén akkor állhat tenyésztésbe, ha a származása DNS-vizsgálattal igazolt.

Csak egészséges, ápolt, jó tápláltsági állapotban lévő mén bírálható. Elhanyagolt, sérült, nem megfelelően előkészített ló esetén a bizottság a mén vizsgáztatását megtagadja.

5.3.2.2. A ménvizsga lebonyolítása

A ménvizsga szervezője, rendezője és megvalósítója az Egyesület, így a vizsga és bírálat feltételeit teljes-körűen az Egyesületnek kell biztosítania. Ha az Egyesület a ménvizsgát más szervezettel kívánja elvégeztetni, akkor a rendezési feltételek fejezetben írtak szerint kell eljárni.

A ménvizsgán csak szakszerűen felkészített mén vizsgáztatható. Hiányos felkészültség esetén vizsga előtt az Egyesületnek, megkezdett vizsga közben a vizsgabizottságnak a vizsgáztatást meg kell tagadni.

A lovasok, felvezetők, tulajdonosok csak az alkalomhoz illő ruházatban, a bíráló bizottság elnökének engedélyével, kapcsolódhatnak be a vizsgáztatásba.

A szabadonugró feladatban, az Egyesület technikai vezetője igénybe veheti a mén felkészítőjének segítségét.

A ménvizsga-eredményeket a vonatkozó jogszabályok szerinti tenyésztési hatósággal hitelesíttetni kell.

5.3.2.3. A ménvizsga lebonyolításának technikai feltételei:

A ménvizsga technikai lebonyolításához szükséges feltételrendszer az Egyesületnek kell biztosítania. Gondoskodnia kell róla, hogy az eszközök (akadályok, lovarda, talaj, felszerelés a bíráló bizottság működéséhez szükséges feltételek stb.) a vizsga szakszerű és ünnepélyes lebonyolítását elősegítsék.

A ménvizsga lebonyolításához szükséges feltételrendszer meglétét az illetékes tenyésztési hatóság előzetesen ellenőrzi és a vizsga helyszínét a vonatkozó rendelet szerint minősíti.

Az Egyesületnek gondoskodnia kell a jelenlévők szakszerű, folyamatos tájékoztatásáról. Ennek érdekében a vizsgázó lovak adatait tartalmazó programfüzetet kell készítenie, és vizsga közben gondoskodnia kell a vizsgázó lovak folyamatos bemutatásáról.

A ménvizsga lebonyolításához szükséges eszközrendszer főbb elemei:

a) Küllemi bírálat:

- elővezető négyszög "Kódex" szerint,
- kijelölt felvezetési út a mozgásbírálatához
- a közönség elhelyezése a bíráló bizottság asztalától legalább 5 méterre felállított kordonon kívül,
- a bírálókat és a közönséget az időjárás viszonyaitól lehetőség szerint tetővel (sátor, fedett lovarda) védeni kell,
- a küllemi bírálat helyszínén a talajnak szilárdnak és rugalmasnak kell lennie,
- a lábvégek bírálatát egyenes, kemény talajon kell végezni.

b.) Mozcásbírálat szabadon, szabadon ugrás:

- körkarám, vagy fedett lovarda,
- a balesetek elkerülése érdekében a karám rudjainak erősnek és épnek, a fedett lovarda lambrinjának épnek kell lennie.
- a talajnak egyenesnek és rugalmasnak kell lennie,
- akadálypark.

Nyereg alatti vizsgáláoz:

- legalább 20 x 60 méteres lovarda *a szabadban* vagy fedeles lovardában
- rudak és kitörök a két engedelmességi ugráshoz, illetve az útvesztőhöz
- a nyereg alatti munkához alkalmas talaj a nyitott lovardában, vagy a fedeles lovardában

A nyereg alatti vizsgáláoz bemelegítő pályát kell biztosítani, annak hiányában a vizsgapályán is gyakorolhat a mén lovasa a ménnel, de ekkor legfeljebb egy x és egy meredek ugrás lehet a pályán. A melegítés végeztével kell a vizsgapályát felépíteni.

A vizsgán a lovat felkészítő lovasnak 20x60 m nagyságú díjlovagló négyszögben, szabályosan felnyergelve, csikókantárral kell bemutatni a pónit/kislovat. A kobak a lovasnak kötelező, a lovaglómellény ajánlott, a pálca engedélyezett, a sarkantyú használata tiltott.

A lovasnak a kislóval lépés, ügetés, vágta jármódban egyenes vonalon és nagykörön előre meghatározott feladatsort kell bemutatni (lásd a szöveges leírást, illetve a melléklet). A feladatsor utolsó három gyakorlata a szóló meredek-, és széles ugrás, továbbá az útvesztőn való áthaladás. Ezek az akadályok a négyszögben úgy helyezendők el, hogy ne essenek a többi feladat útvonalába.

Az akadályok a versenyeken előírtaknak megfelelőek, kellő tömörségűek, a földön lévők alsó elemmel ellátottak. A meredek ugrás magassága a vizsgáló ló marmagasságának egyharmada. A széles ugrás magassága a vizsgáló ló marmagasságának fele. A rálovaglás felőli magasság alacsonyabb, meghívós. Szélessége az akadály magasságának fele. Az ugrások magasságának kiszámításakor 10 cm-en belül a kerekítés szabályai szerint kell eljárni.

Az útvesztő két egymásba fordított „E” betű, akadály rudakból kirakva. A folyosó szélessége 1 méter.

Fogatban történő vizsgáláoz:

Legalább 20 x 60 méteres lovarda szabadban vagy fedeles lovardában

A fogatban történő vizsgáláoztatás során mindenekelőtt a kisló készségét együttműködési hajlandóságát kell felmérni. A fogat-készségvizsgát a ló munkavégzésének, készségének

helyes megítélése végett egyes fogatolásban kell végezni. A vizsgázó lónak előbb indítási próbát kell végeznie, egymást követően három alkalommal. A második indítási próbánál behúzott fékkel kell indítania a kocsit. Az első szakaszon húsz métert, a másodikon 25 métert a harmadikon 30 métert kell készségesen húznia. Az egyes megállásokkor a haflingi lónak feszült istrángokkal nyugodtan kell állnia, majd egyenletes hámba dőléssel kell megkezdje az újabb szakasz megtételét.

Az indítási próba külön nem pontozandó, de csak az a ló kezdheti meg a tényleges vizsgát, amelyik e feladatot teljesítette.

A kocsiban történő vizsga a 20x60 méter nagyságú pályán egyes fogatolásban végezhető. A kocsit tekintve, az kettő- vagy négykerekű lehet, nyomtáv, fék és súly meghatározása nélkül, ám a kocsi biztonságát a tulajdonos szavatolni köteles. A ló szerszámzatára nézve nincs előírás, de annak biztonsága követelmény. A ló ápoltságához nem férhet kétség. A kalap viselése és az ostor kézbentartása nyilvánvaló.

Egyes fogatnál segédhajtó nem kötelező. A hajtónak a fogattal lépés és ügetés jármódban, egyenes-, kigyóvonal és kör meghajtásával előre meghatározott feladatsort kell bemutatni. (lásd a mellékletben a szöveges leírást, illetve a pályarajzot)

5.3.2.4. A ménvizsga feladatcsoportjai

- küllembírálat benne a mozgás a szabályosság szempontjából (100 pont)
- szabadonugrató folyosóban bírálat (40 pont)
- nyereg alatti/fogatban vizsga (100 pont)
- viselkedésbírálat (10 pont)

5.3.2.5. A ménvizsga értékelése

- Küllembírálat a bírálati lapon megadott szempontok alapján 0 – 10 pontot érő skálán. Az eredményt a lehetséges pontok százalékában kell kifejezni.
- Szabadon ugrató folyosóban bírálat (egyben mozgásbírálat szabadon is)
 - ✓ térnyerés, mozgás könnyedsége 10 pont
 - ✓ készség (a póni/kisló hozzáállása az adott feladathoz) 10 pont
 - ✓ képesség (könnyedség, rugalmasság, elugró erő, vágta minősége 10 pont
 - ✓ stílus (ugrótechnika) 10 pontAz eredményt a lehetséges pontok százalékában kell kifejezni.
- Nyereg alatti/fogatban történő vizsga (csak az egyik kötelező) (feladatonként 1-10 pontig értékelve).

Az eredményt a lehetséges pontok százalékában kell kifejezni

- Viselkedésbírálat 10 pont

Az eredményt a lehetséges pontok százalékában kell kifejezni

A végső pontszám számításának módja

Küllem pont % + szabadonugró pont % + nyereg alatti/fogat pont % + 0,8x viselkedés pont %

4

⇒ Az adatok feldolgozása, értékelése

Az adatok feldolgozása és értékelése a tenyésztésvezető feladata. Az adatfeldolgozás folyamatosan történik, és a feldolgozott adatokból éves összesítés készül. Ezeket folyamatosan a tenyésztők tudomására hozzuk, segítve ezzel fajtafenntartó/génmegőrző tevékenységüket. A feldolgozott adatokból ismétlődően kiadványokat jelentet meg a tenyésztőszervezet.

🔗 *Tenyészérték-becslés*

A tenyészérték-becslés módszereként az állattenyésztésben általánosan elfogadott elvek kerülnek figyelembe vételre, alkalmazásra. A tenyészértékbecslés megbízható módja az ivadékvizsgálat. Ma a korszerű ivadékvizsgálat a BLUP módszerrel kerül értékelésre, aminek feltétele és megbízhatóságának alapja a gazdag ivadékszám. A tenyészértékbecslés nem kötelező, csak ajánlott.

Osztályba sorolás

Három éves korukig a csikók részletes küllemi bírálaton és teljesítményt célzó vizsgálaton nem vesznek részt. A szopós, választott és évjáratú csikók minősítése I. és II. osztályba sorolással történik. Ezen belül 2 kategóriát (I/1, I/2, II/1, II/2.) lehet képezni.

A készségvizsga egyes elemei alapján (ahol a küllem/típus önállóan is feltüntetésre kerül) kerül értékelésre az egyed. Tekintettel a készségvizsga egyes elemei eltérő számú szempontjaira, azok csak önmagukban állják meg helyüket. Az összehadhatóság és összehasonlíthatóság érdekében mindegyik szempontot a lehetséges maximum százalékában kell kifejezni. Az azt követő összeadás után számtani átlagot számítva egyetlen pontszámmal jellemezhető a póni készségvizsgája.

Ha a készségvizsga egyes szempontjainak bármelyike nem éri el az 50%-ot, a haflingi kisló nem kerülhet egyesületi nyilvántartásba. Ennek figyelembe vételével:

50-62,4% készségvizsga pont között II/2 besorolású

62,5-75% készségvizsga pont között II/1 besorolású

75-82,5% készségvizsga pont között I/2 besorolású

82,5% feletti készségvizsga esetén I/1 besorolású lesz az egyed.

Ezen túl

Fedezőmén az a mén, amelyik a méneskönyvi feltételeknek megfelel, beleértve a készségvizsga teljesítését is.

Törzsmén az a mén lehet, amelyik a méneskönyvi megfelelésen túl a készségvizsgát I/2, vagy jobb minősítéssel tette le, legalább 15 (választott és évjáratú) csikója első osztályú, és rendelkezik 2 fedezőmén ivadékkal.

Elitmén az a mén, amelyik a törzsménnek megszabott feltételeken túl nyilvános versenyeken legalább 3 ivadéka minősül.

Méneskönyvi kanca az, amelyik a méneskönyvi feltételeknek megfelel, saját-, vagy ivadékainak sportteljesítménye nincsen.

Törzskanca az a kanca, amelyik a méneskönyvi feltételek maradéktalan megfelelésén túl beleértve készségvizsgát is, 6 tenyész-évet követően legalább 3 ivadékkal, és ebből legalább 2 méneskönyvi követelményeknek megfelelővel rendelkezik.

Elitkanca az a kanca, amely a törzskancának megszabott feltételeken túl legalább két ivadéka nyilvános versenyen minősül.

5.4. A teljesítményvizsga jogosítványa

Teljesítménye alapján tenyésztési engedélyt kaphat az a mén, amely

- Az 5 ősi soros származási lapján nincs ismeretlen ős.
- A 100 pontos küllemi bírálaton minimum 70 pontot ér el úgy, hogy egyetlen bírálati szempontnál sem kapott az adható maximum felénél kevesebbet. (a tenyészállattal

- szemben támasztott küllemi hibával nem rendelkezik)
- A póni/kisló versenyzik
 - ✓ a lovassport bármely ágában, a Magyar Lovassport Szövetség szakági szabályzata alapján, a pónioknak, kislóvaknak kiírt versenyszámokban.
 - ✓ a Póni Klub kiírása alapján
 - ✓ az Első Magyar Pónifogathajtó Egyesület által kiírt versenyeken
 - ✓ a Magyar Póni Klub Szövetség nyilvános versenyein
 - ✓ a Gyermek- és Pónilovasok Országos Szövetsége keretein belül
- és két év versenyteljesítménye alapján a mezőny 20 százalékában helyeződik!

6. A fajta szelekciójának rendje

♠ *A párosítási terv készítésének elvei, célpárosítások*

A párosítási terveknel, de a tenyészkanca utánpótlásnál is fontos feltétel a tenyészcél szem előtt tartása. Ez genetikai szükségszerűség. A párosítási tervet az egyesületi tag minden év február 1.-ig köteles megküldeni az Egyesületnek. A szakszerű párosításhoz az Egyesület (a tag kérésére) segítséget nyújt.

A párosítási terv egy szándéknyilatkozat is arra vonatkozóan, hogy a kanca tulajdonosa az elkövetkezendő fedeztetési időben mely kancáit kívánja tenyésztésben tartani, és ezeket melyik ménnel kívánja fedeztetni.

♠ *Mén előállító kancák és mén előállító mének szelekciója*

A haflingi ló Európa-szerte a kisló méretéhez viszonyított legjobb mozgás-minőség felé igyekszik, ezért e tekintetben csak a legjobb teljesítményt biztosan örökítő kancák vehetnek részt a ménelőállításban. A ménelőállító méneknél még nagyobb szelekciós nyomással kell dolgozni.

♠ *Tenyésmén-jelöltek szelekciója*

A csoport szelekciója a készségvizsgát megelőző tenyészszemléken kezdődik el, ha a tulajdonos bírálatra felvezeti a mént. A szelekció alapja a küllemi- és típusbírálat (beleértve ebbe a mozgás-bírálatot), az ősök teljesítményének megítélése, továbbá a származás elbírálása ménvonalak figyelembe vételével is történik. Az utolsó szelekciós szakasz a készségvizsga, illetve annak teljesítése eredményes teljesítése.

A méneskönyvi feltételeknek eleget tevő mén csak akkor lehet tenyészállat, ha az osztályba soroláskor legalább II/1. minősítést ért el. A fedeztetés feltétele a takonykórtól, tenyészbenaságtól, fertőző kevésvérűségtől való mentesség, a vírusos lóinfluenza és rhynopneumonitis elleni vakcinázás hivatalos igazolása, valamint állatorvosi igazolás a kanca egészségéről és fedeztethetőségéről.

♠ *Tenyéskanca-jelöltek szelekciója*

Elveiben megegyezik a tenyésménjelöltek szelekciójával, de a készségvizsga csak ajánlott. Tény, hogy a tenyésztésbe vont fiatal kanca ivadéka csak akkor kaphat elismerést a fajtában, ha a szülő a fajtajelleg és küllemi bírálaton a tenyészállattal szemben támasztott feltételnek megfelelt. Vagyis nem kerül tenyészállat státuszba az a fajtába született egyed, amelyik a méneskönyvbe felvétel követelményének nem felel meg! A kancák minősítése terén előnyt jelent a készségvizsga teljesítése.

6.1. Tenyészmének használata

⇒ *A mének tenyésztési/termékenyítési engedélye kiadásának tenyésztési és állategészségügyi feltételei*

Tenyésztésre csak tenyésztési engedéllyel rendelkező mén használható. A fajtában fedező mének lehetnek magán-, egyesületi és állami tulajdonban. A tenyészállat jelöltek származási hitelességét a vér biokémiai polimorfizmusán alapult vizsgálattal kell igazolni. A méneskönyvi feltételeknek eleget tevő mén csak akkor lehet tenyészállat, ha a küllemi bírálat során nem rosszabb, mint II/1. minősítést ért el.

Az elvi tenyésztési engedély csak akkor lép életbe, ha a tenyésztőszervezet évi rendszerességgel kiadja tenyésztési engedélyét, továbbá a méntartó részéről a méntartási szerződés megkötöttség, és a fedeztetési okmányoknak birtokában van. A mének fedeztetési okmányokkal ellátására csak akkor kerülhet sor, ha származásigazolásuk megtörtént és ivadékaik származásigazolásához rendelkezésre áll genotípus-vizsgálatuk.

A fedeztetés kézből történik, de a fajta fenntartása során a természetes fedeztetés mellett megengedett a mesterséges termékenyítés is.

A természetes úton történő fedeztetés esetén a fedeztetési időny február 1-től június 30-ig tart, amit célszerű lenne betartani. Mesterséges termékenyítés esetén is ajánlatos ezeknek a határidőknek a betartása.

A mesterséges termékenyítésre csak hivatalosan elismert mesterséges termékenyítő állomáson termelt, mesterséges termékenyítésre alkalmasnak minősített mén ondója használható. A mesterséges termékenyítést végző személynek rendelkeznie kell az illetékes hatóságtól és törzskönyvező szervezettől kiváltott dokumentációkkal, amelyekbe köteles a termékenyítést a vonatkozó előírásoknak megfelelően bejegyezni. Mesterséges termékenyítés történhet helyben vett friss ondóval, hűtött és fagyasztott termékenyítő anyaggal. Elfogadott az embrió átültetés is, ha egyébként a vonatkozó szabályok betartásával történik. A mesterséges termékenyítés, az embrió átültetés, mint biotechnológiai eljárás igénybe vétele segíti az egységes tenyésztési program megvalósítását, ezáltal a folyamatos genetikai fejlődést szolgálja.

Mesterséges termékenyítő állomásra az Egyesület azt az apaállatot osztja be, amely a döntése alapján erre alkalmas. Az alkalmasság oka lehet:

Az apaállat származása, külleme, vagy/és a saját- és ivadékteljesítménye a nagyobb mértékű kihasználást indokolja,

Az apaállat származása, külleme és saját teljesítménye ígéretes, ezért indokolt nagyobb mértékben való kihasználása a megfelelő ivadékteljesítmény-vizsgálat elvégzéséhez.

Az Egyesület minden év februárjában közli tagjaival a tenyésztésre javasolt mének jegyzékét, amelyet a felállítási hely feltüntetésével ad közre.

⇒ *Állategészségügyi feltételek:*

A fedeztetés általános feltétele a takonykórtól, tenyészbenaságtól, fertőző kevésvérüségtől való mentesség, a vírusos lóinfluenza és rhynopneumonitis elleni vakcinázás hivatalos igazolása, valamint állatorvosi igazolás a kanca egészségéről és fedeztetetőségéről.

Mindkét here ép és elég fejlett, a termékenyítő anyag megfelel az alkalmassági előírásoknak, A ménnek termékenyítő anyaga mentes a vírusos arteritis kórokozójától.

A mesterséges termékenyítésre használt ménnek tenyésztési engedélyét az Egyesület és a tenyésztési hatóság „Mesterséges termékenyítésre engedélyezett” záradékkal látja el.

A mesterséges termékenyítés lehetőséget kínál a tudatos apaállat-választásra, sőt a tudatos apaállat előállítását is lehetővé teszi a jól megválasztott örökítési anyag, vagy akár embrió.

A mesterséges termékenyítésre kijelölt apaállatnak is rendelkeznie kell a méneskönyvben meghatározott származással, származásazonosító jelzéssel, a mindenkor hatályos állategészségügyi előírásokkal, kiegészülve a származásellenőrzéshez elengedhetetlen DNS polimorfizmus ismerettel, a tenyésztésre való alkalmasság szaporodásbiológiai megítéléshez szükséges vizsgálatokkal. A mesterséges termékenyítő állomás a fajtafenntartó egyesületnek köteles a ménnel kapcsolatos tenyésztési adatokat teljes rendszerességgel rendelkezésre bocsátani. Ezzel a mesterséges termékenyítő állomás részt vesz a fajtafenntartó szervezet tenyésztési programjában.

A fedezettési állomáson a mén a jó gazda gondosságával kell tartani és ápolni. Megtagadható a tenyésztési engedély kiadása, ha bebizonyosodik, vagy okkal feltételezhető ennek ellenkezője. A jó gazda gondosságának elve magában foglalja a mén egyedi, elkülönített tartását, napi rendszeres mozgását, vagy több órás szabad mozgási lehetőségének megteremtését. Nem kerülhető meg e vonatkozásban az állategészségügyi gondoskodás sem.

Az Egyesület minden év február 1.-ig közli tagjaival a tenyésztésre javasolt ménnek jegyzékét, amelyet a felállítási hely feltüntetésével ad közre.

↪ *Import mének használatának szabályai*

A fajta hazai genetikai bázisának genetikai értékét, ebből eredően teljesítménye növelését ismételt importok segítik, javítják.

Tenyésztéshigiéniai értelemben nincs különbség a hazai tenyésztésű és Magyarországon teljesítmény-vizsgát tett mének használatát illetően. A hazai tenyésztő szervezet elismeri a külföldi méneskönyvekben szereplő egyedeknek kiadott tenyésztési engedélyeket, de az importált fedezőmént a soron következő tenyészszemlén be kell mutatni. Idős méneknél a tenyésztőbizottság záradékával ellátott megtekintés kiválthatja a tenyészszemlén bemutatást. Alapos indokkal a külföldi tenyésztési engedélyek visszavonhatók.

↪ *A szaporítóanyag minőségi követelményei*

Mesterséges termékenyítési engedélyt a tenyésztési hatóság adja ki, de a tenyésztőszervezet egyetértésével, aki nyilatkozik arról, hogy a spermát adó apaállat feltételezett tenyészértéke eléri a fajtafenntartó tenyésztő szervezet által a mesterséges termékenyítő állatokra kidolgozott teljesítményszintet. Mesterséges termékenyítésre kiadható az engedély akkor is, ha a tenyészállatot teljesítményvizsgálatra jelölték ki. Ezen túl az apaállat megfelel a tenyésztési, tenyészéshigiéniai, állategészségügyi jogszabályi előírásoknak.

A forgalomba hozott termékenyítő anyag minőségéért a forgalmazó felel. E tekintetben felelősség a fajtafenntartó tenyésztő szervezetet vagy/és a mén tulajdonosát felelősség nem terheli. A forgalomba hozható sperma minőségét jogszabályok rögzítik. A szaporítóanyag általában akkor használható termékenyítésre, ha legalább 60% élő, egyenesen előre mozgó, ép spermiumot tartalmaz. 1 adagban legalább 500 millió spermiumnak kell lennie.

7. Az egyesületi nyilvántartások és igazolások rendje

↪ *Tagnyilvántartás (KKV nyilvántartás)*

Az egyesület tenyésztésvezetőként is megbízott vezetője az egyesület tagjairól tagnyilvántartást vezet, azt naprakész állapotban tartja. Az adott év taglistáját archiválja és a

jövő számára megőrzi. A tagnyilvántartás része a KKV státusz nyilvántartása. Az adatok hitelességéért, beleértve a KKV státuszt is, az adatszolgáltató, vagyis a tag vállal felelősséget. A tagnyilvántartás adatainak kezelésére a hatályos adatvédelmi törvény vonatkozik.

↻ *Állomány-nyilvántartás*

Az egyesület tenyésztésvezetőként is megbízott vezetője a törzskönyvi ellenőrzésben tartott állományról évekre elkülönítetten, de folyamatos, naprakész nyilvántartást vezet. Az évente aktív állományt archiválja és megőrzi a jövő számára. Az állomány-nyilvántartás része minden évben a megszületett és bejelentett csikók nyilvántartása. A nyilvántartásról évente egy alkalommal (az éves közgyűlésre) összesítő készül.

↻ Pályázati igazolások nyilvántartása

A tagok részére kiadott, pályázatokkal összefüggő, vagy más jellegű igazolások egy példányát évenként elkülönítve tartja nyilván az egyesület.

8. Az országos állattenyésztési adatbankba történő adatküldés módja és rendje

A tenyésztők adatszolgáltatása alapján elkészíti az Egyesület az adott évben a fajtában törzskönyvi ellenőrzés alatt álló kancák listáját, amit átad az MLOSZ tenyésztési irodájának, egyúttal megrendeli az Egyesület és az MLOSZ között fennálló együttműködési szerződésre hivatkozással a listán szereplő kancák törzskönyvi adatgyűjtését. Az MLOSZ az általa működtetett adatbázisban ellenőrzi a listákban szereplő lovak adatait azért, hogy megfeleljenek az Országos Lótenyésztési Adatbázis követelményeinek, és az ellenőrzés eredményét visszaigazolja az Egyesületnek. A nem megfelelő adatok javítása terén az egyesület együttműködik az Országos Lótenyésztési Adatbázist kezelő és ellenőrzést végző munkatárssal. Az országos állattenyésztési adatbankba történő adatküldést az MLOSZ munkatársai a megbízási szerződés alapján, a vonatkozó szabályok szabályai szerint végzik.

9. A fajta népszerűsítése

A fajta népszerűsítése az egyesület alapszabályban rögzített feladata és valamennyi tagjának érdeke. A fajtanépszerűsítés szinterei

- az egyesületi rendezvények, többek között a hazai és külföldi rendezésű tenyészszemlék, championatusok, továbbá kancavizsgák és ménvizsgák.
- kiállítás-szervezők által életre hívott kiállítások itthon és külföldön
- az egyesületnek, illetve a fajtának honlap üzemeltetése
- időszakos kiadványok megjelentetése

A fajtanépszerűsítés költségeit a közgyűlés által meghatározott keretek szerint lehet felhasználni.

10. A tenyésztők tenyésztői munkájának elismerése

Az egyesület a figyelemre méltó tenyésztői munkát oklevél igazolásával **ismerheti** el. A kimagasló tenyésztői munkát végző tenyésztőket az egyesület tiszteletbeli tagnak fogadja el. A díjazást az egyesület vezetése terjeszti elő és a közgyűlés hagyja jóvá. A díj átadása az éves közgyűlésen történik. A díj erkölcsi elismerés, pénzdíjazással nem jár. A közgyűlésen lehetőség van a tagok munkáját egyéb különdíjakkal is elismerni.

11. A fajta tenyésztési programjának megvalósításában résztvevő szervezetek kapcsolatrendszere

✦ *Tenyésztőszervezet*

Felel a Tenyésztési Program megvalósításáért, a fajtafenntartói kötelezettségek ellátásáért. Feladatait elláthatja közvetlenül, vagy megbízási szerződés alapján végeztetheti más szervezettel vagy vállalkozóval.

✦ *Faji szövetség*

Ellátja a fajta érdekképviseletét a többi fajtaéval egyidejűleg. Szolgáltató irodája megbízási szerződés alapján elvégzi a Tenyésztőszervezet által rábízott törzskönyvezési és egyéb feladatokat.

✦ *Tenyésztési hatóság*

Felügyeli a tenyésztő szervezet szabályos működését.

✦ *Mesterséges termékenyítő állomások, spermaforgalmazók*

A tenyésztési programban foglaltak szerint részt vesznek a fajtafenntartói feladatokban, a törzskönyvi nyilvántartási szerződés alapján eleget tesznek adatszolgáltatási kötelezettségeiknek.

✦ *Oktatási – kutatási intézmények*

Megbízási szerződés alapján részt vesznek/vehetnek a törzskönyvi adatok feldolgozásában, a tenyészték-becslésben, a genetikai bázis feltérképezésében, teljesítmény vizsgálatokban, és minden egyéb, a tenyésztési program sikeres megvalósítását szolgáló kutatói, tudományos munkában.

12. Záró rendelkezések

A tenyésztési program alapjául szolgáló tenyésztési szabályzatot a Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete soron következő közgyűlésén Herceghalomban, 2019. április 27-én fogadta el. Ezt a tenyésztési programot az egyesület közgyűlése a Herceghalomban 2020. július 25-i közgyűlésén ismételten megerősítette.

A jelen tenyésztési programban nem szabályozott kérdések tekintetében a Póni- és Kislótenyésztők Országos Egyesület Alapszabálya szerint kell eljárni.

Mellékletek

1. Haflingi kisló bírálati lap
2. A lovas alatti készségvizsga feladatsora, szöveges leírással és rajzzal szemléltetve
3. A fogatban teljesítendő készségvizsga feladatsora, szöveges leírással és rajzzal szemléltetve
4. A haflingi kisló STV bizonyítványa, ménvizsga egyedi értékelő lap
5. Fedeztetési/termékenyítési jegyzőkönyv
6. Csikójelölési jegyzőkönyv
7. Származásellenőrzést megrendelő bizonylat
8. Származási lap
9. A Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung nyilatkozata

1. melléklet

Hafilingi kisló bírálati lap

Azonosítója, fajtája:	Neve:
Neme:	Születés ideje:

Tenyésztője:
Tulajdonosa:
Apja:
Anyja:

Színe:	Bélyegei		
Jegyei:		bal o.	jobb o.
	nyak		
	lapocka		
	nyereg hely		
	tonpor		

Készségvizsga eredmény (%)	
Lovas alatti	
Fogat	
Szabadomugró	
Viselkedésbírálat	

Egyesített tenyészszerle pont (%)	Osztálybesorolás	
	60% – 64%	II/2
	65% – 75%	II/1
	76% – 85 %	I/2
	86% felett	I/1

Méretek				
év	mar		öv	szarkőr
	bot	szalag		

10 x 10 pontos küllémi bírálat		Elérhető pontszám		Megjegyzés
1. Típus		10		
2. Fej		10		
3. Nyak		10		
4. A lo eleje	lapocka	10		
	felkar			
	mar			
	szelgy			
5. A lo közepe	hát	10		
	ágvék			
	borilák			
	has			
6. A lo hátulja	far	10		
	comb			
7. Előlső végtagok		10		
8. Hátsó végtagok		10		
9. A mozgás korrektsége		10		
10. A mozgás térmeyarése		10		
Összesen		100		
Szabadon ugró	Feladattípus	Elérhető pont	szerzett pont	Megjegyzés
	Térnyarás, mozgás könnyedsége	10		
	Készség	10		
	Képesség	10		
	Stílus	10		
	Összesen	40		

Részletes küllémi leírás:

Datum:

alásiras alásiras alásiras

Műnősítés:

Nevezett mēn fenti eredményei alapján:

- a) A hafilingi kisló fajtában fedeztetési engedélyt kapott
- b) A mēnvizsgát nem teljesítette

Tenyésztő Egyesület

A tenyészési hatóság ellenjegyzése

2. melléklet

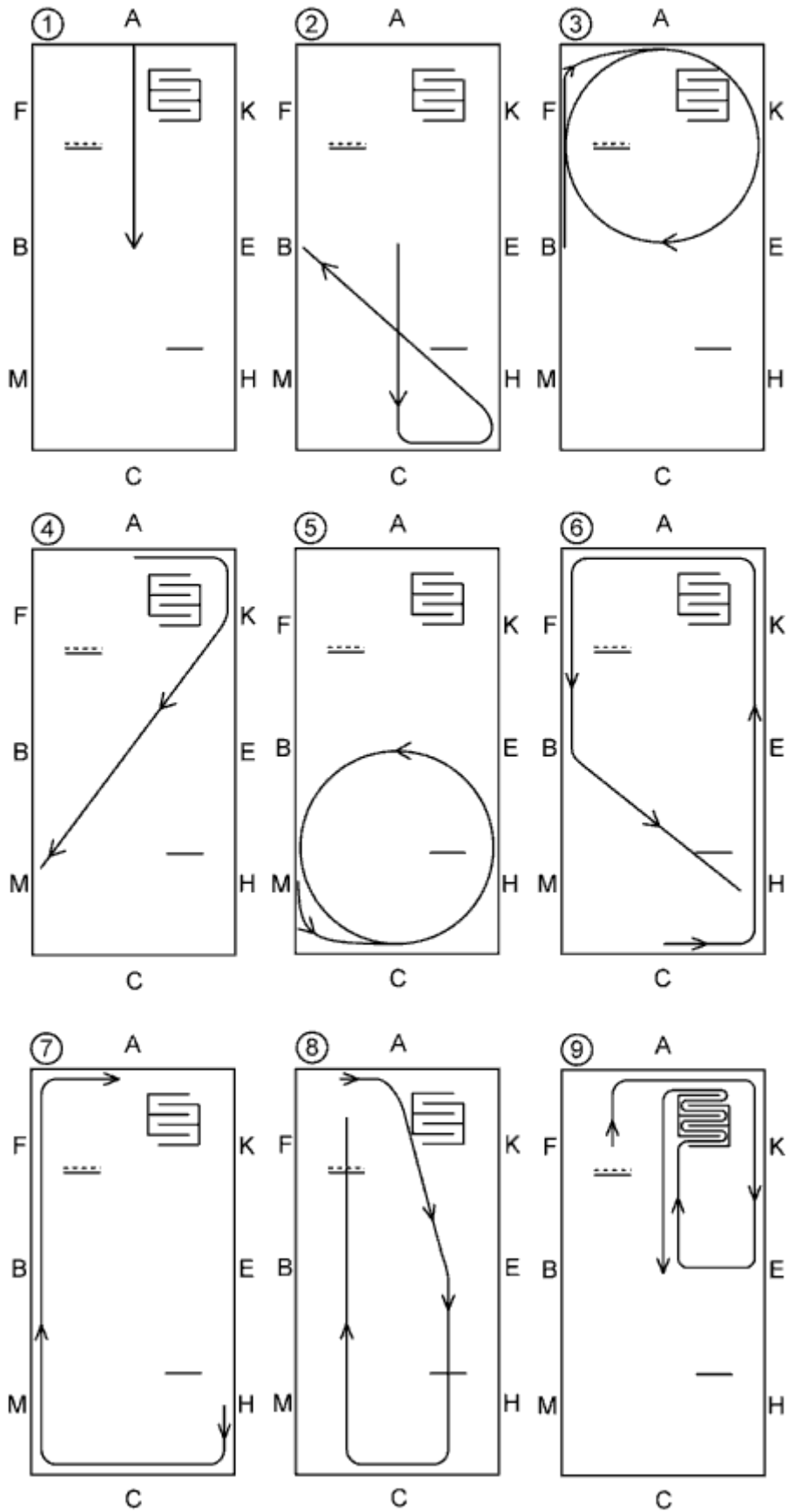
A lovas alatti készségvizsga feladatsora (feladatonként 1-10 pontig értékelve.)

Feladat	Feladat leírása
1. "A" belovaglás, munkaügetésben. "X" állj, köszönés	Egyenes vonalon, nyugodt ügetésben kell belovagolni. Néhány lépés átmenet után X-nél szabályosan megállni, köszönni. Ez alatt a lónak négy lábon puhán támaszkodva, nyugodtan kell állni.
2 "X" lépés "C" bal kézre "H-B" félátlóváltás	Álló helyzetből nyugodtan kell lépésben elindulni, puha támaszkodás mellett haladni a megadott nyomvonalon.
3 "B" munkaügetés "A" nagy kör	Folyamatos nyugodt átmenet a jármódok között. A körre kell állítani a lovat. Folyamatos, nyugodt ügetésben kell végrehajtani a feladatot.
4 "A" egyenest "K-M" átlóváltás, nyújtva az ügetést	Fontos az átmenetek folyamatossága és érzékelhetősége. A haladás gyorsulását ne a lépések számának növelésével, hanem a lépések hosszának nyújtásával érje el. A lebegési fázis kifejezettebb legyen. A hátsó lábbal lépje túl az elülső pata nyomát.
5 "M" munkaügetés "C" nagy kör	Körre állítva, nyugodt középügetésben kell a feladatot végrehajtani bal kézen.
6. "C" vágta bal kézre egyenest "H-K" fokozni a vágatát "K" rövidíteni a vágatát "F" ügetés "B-H" félátlóváltás	Nyugodtan, helyes lábra kell beugrania a lónak. Egyenletes tempóban, tiszta lábsorrenddel kell vágtaugrást, majd nyújtani a vágtaugrások hosszát az egyenes vonalon (H-K). A rövidítésnek is érzékelhetőnek kell lennie, majd a felvételeknek engedelmességgel F-nél ügetnie kell a lónak. Fontos, hogy elfogadja a felvevő segítségét, nyugodt tempóban ügessen tovább.
7 "H-C" munkaügetés "C" vágta jobb kézre "M-F" nyújtani a vágatát "F" rövidíteni a vágatát "A" könnyüügetés	A feladat lényege, hogy jobb kézen is megbízhatóan hajtsa végre – a fent leírtakhoz hasonló módon – a feladatot a póni.
8	A meredek ugrás előtt 1-2 vágtaugrás megengedhető. Fontos, hogy a ló készségesen, könnyedén, jó stílusban ugorjon. Ha

”A”-tól ügetésben rálovaglás a meredek ugrásra, majd folyamatos vágásban jobb kézről megugrani a széles ugrást.	helyes lábra vágtazik, folyamatosan mehet a széles akadályra. Ellenkező esetben még a forduló előtt néhány ügetőlépés beiktatása után be kell ugratni a jobb kézre, és ezután folyamatos vágából ugratni az akadályt. Az ugrás leverése, megállás, ellenszegülés esetén egy javítási kísérlet lehet mindegyik ugrásnál.
9 ”K” ügetés ”E” lépés, fordulat kétszer jobbra, labirintus lovaglása lépésben ”A” középből ”X” állj, köszönés, hosszú száron lépésben elhagyni a négyszöget	A gyakorlat lényege annak elérése, értékelése, hogy ugrás után lépésben ismét könnyen lovagolható, irányítható legyen a ló. A rudakból alkotott folyosón úgy kell végighaladni lépésben, hogy a ló ne lépjen ki a folyosóból, folyamatosan haladjon, ne akadjon el a fordulóknál.
10 Vizsgáztató(k) összesítő véleménye a lóról	A bíráló szubjektív összegzése, a látottak egyszerre értékelése, a ló képzettségéről, lovagolhatóságáról, megbízhatóságáról, készséges, megbízható voltáról. A ló valamennyi jármódját értékelni kell ennél a szempontnál.

1. rajz

A lovas alatti készségvizsga pályarajza

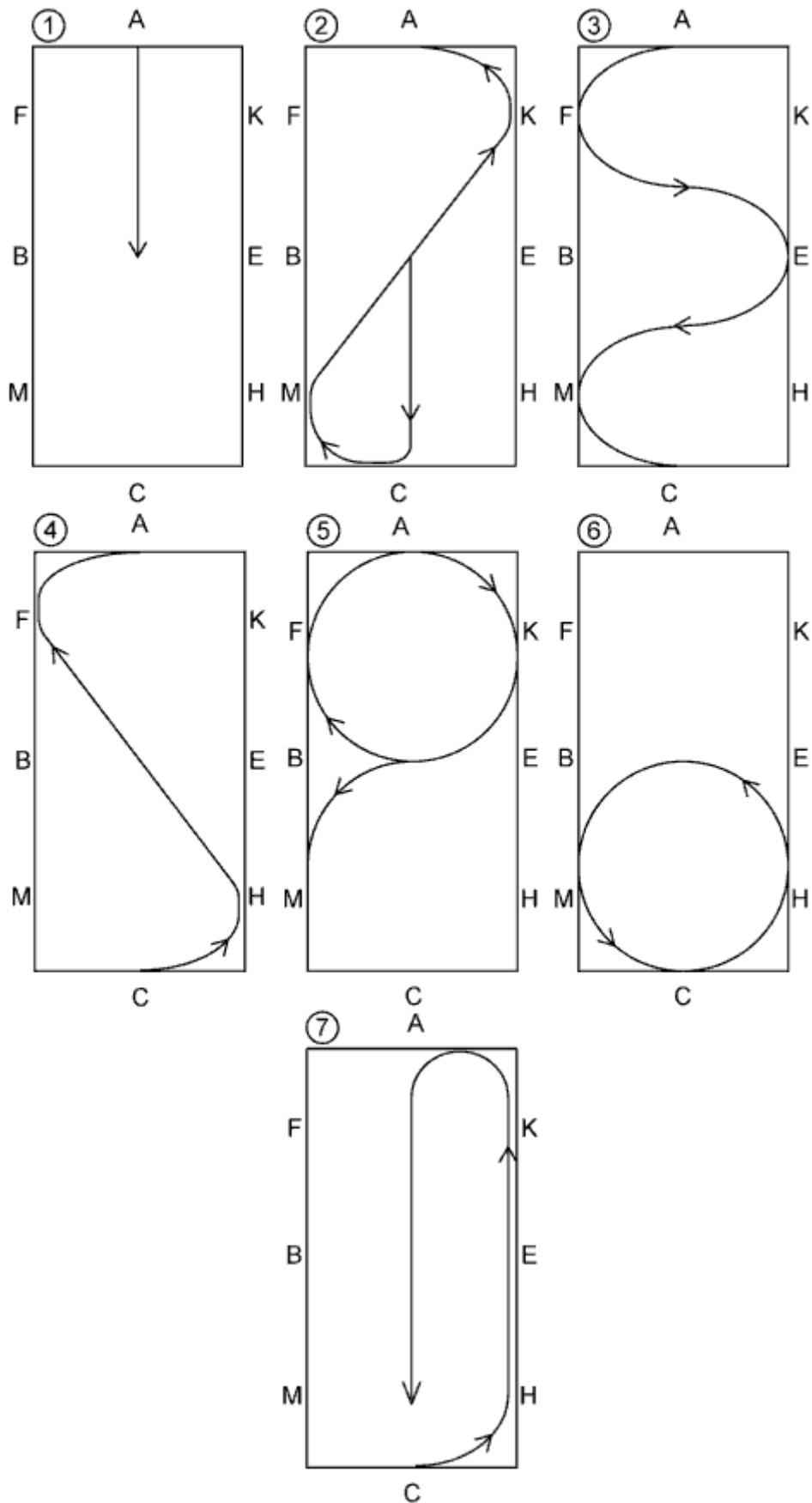
3. melléklet

A fogatban teljesítendő kétségvizsga feladatsora (feladatonként 1-10 pontig értékelve) Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete

Feladat	Feladat leírása
„A” Behajtás munkaügetésben „X” Állj, köszönés	Ütemesen, nyugodtan, egyenes vonalon történjen a munkaügetés; „állj” feladatban a ló/lovak legyen(ek) négy lábon, puha támaszkodásban.
„X” Munkaügetést indulj „C” Jobb kézre „M-X-K” Átlóváltás, ügetésfokozás	A munkaügetés lehetőség szerint „állj” pozícióból történjen, 1-3 lépő ütem nem tekintendő súlyos hibának. A puha támaszkodás és az ütemes mozgás követelmény.
„K” Munkaügetés „A-C” Háromívű kígyóvonal munkaügetésben	Támaszkodás, ütem, hajlítás, nyugodt végrehajtás.
„C” Lépés „H-X-F” Átlóváltás munkalépésben „F” Munkaügetés	Az átmenet betűhelyes legyen, a ló az átmenetben is támaszkodjon+. A lépés tágabb keretben történjen, mint az ügetés. A lépés legyen ütemes, de nem sietős, és nyugodt, de nem andalgós. A munkaügetésbe történő átmenet legyen betűhelyes.
„A” Nagy kör egyszer körül, majd váltani a köröket	Állítás és hajlítás fontossága. A jármód maradjon ütemes és lendületes.
„C” Egyszer körül, majd egyenest	Egyenesre állítottság fontossága; ütem és lendület.
„H-K” Ügetésfokozás „K” Munkaügetés „A” Középből „X” Állj, köszönés	Az átmenet legyen kifejező, gyors és puha, de nem elkapkodott. A ló/lovak maradjanak támaszkodásban, a mozgás maradjon ütemes, a keret az előrefelé irányuló lendület hatására táguljon. A gyorsabb iram nem követelmény, és súlyosan büntetendő.
A hajtó öltözete, szár- és ostorkezelése	A hajtó megjelenése, magatartása a bakon, szár- és ostorkezelése az egész program során.
A ló készségessége, fegyelmezettsége, a jármódok elaszticitása, tisztasága	A ló ill. a lovak egész program során nyújtott készsége, átengedősége és elengedettsége értékelendő.
Összbenyomás, a fogatról kialakított kép	A hajtó öltözete, magatartása, a szerszámok ápoltsága, a lovak ápoltsága, kondíciója, több ló esetén azok összeillősége, a hintó, a szerszám, valamint a hajtó öltözete által képviselt stílus összhangja.

2. ábra

A fogatban történő készségvizsga pályarajza

4. melléklet

A haflingi kisló STV VIZSGABIZONYÍTVÁNYA

A lent nevezett mén a haflingi fajtában STV vizsgát tett, az alábbiak szerint:

Vizsga helye:.....

Ideje:

A mén neve:		Azonosítója:			
Született:		Méretei:			
Tenyésztette:		Apja:			
Tulajdonosa:		Anyja:			
Vizsgáztató:		Anyai nagyapja:			

<i>Bírálat megnevezése</i>		<i>Elérhető pontszám</i>	<i>Elért pontszám a lehetséges százalékában</i>
A vizsga elemei (a nyereg alatt, vagy a fogatban tett vizsgázás kötelező)	Küllemi bírálat	100	
	szabadonugrató folyosóban	40	
	Nyeregben/	100	
	Fogatban	100	
	Viselkedésbírálat	10	
<i>Vizsgafeladatok összesen:</i>		250	

A végső pontszám számításának módja

$$\frac{\text{Küllem pont \%} + \text{szabadonugró pont \%} + \text{nyereg alatti/fogat pont \%} + 08x \text{ viselkedés pont \%}}{4}$$

.....

.....

Bírálóbizottság

Minősítés:

Nevezett mén fenti eredményei alapján:

- a) haflingi kisló fajtában fedeztetési engedélyt kapott
- b.) A ménvizsgát nem teljesítette

Tenyésztő Egyesület

A tenyésztési hatóság ellenjegyzése

5. melléklet

Iktatószám: 20...../B/.....
 LÓINFORM
 informatikai központ
 Irártározási szám:

FEDEZTETÉSI (TERMÉKENYÍTÉSI) JEGYZŐKÖNYV
 FJAL02
 Az informatikai központ példánya **1** Sorszám:

MAGYAR LŐTENYÉSZTŐK
 ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
 1134 Budapest
 Lőportár u. 16.

A fedeztetési állomás:
 kódja: neve: tel.:

A fedeztetés típusa:
TERMÉSZETES
MESTERSÉGES- FRISS SPERMA
MÉLYHŰTÖTT

A fedeztetés dátuma:

 (hónap, nap)

Fedezőmén: törzskönyvi száma és neve:

A fedeztetett kanca: azonosítója: A lótenyésztési felügyelő tölti ki!

tkv. száma, neve:

születési éve: színe: jegyei:

microchip:

Bélyegzése:

bal oldal: jobb oldal: egyéb helyen
 nyereghely nyereghely

A kancatartó:
 neve:
 irányítószám: helység:
 cím:
 tel.:
 születési dátum:

.....
 dátum fedeztetési állomásvezető aláírása

Jelen nyilatkozat alátételével hozzájárulok ahhoz, hogy törzskönyveztem LŐMÉ minden a tenyésztési szervezet, illetőleg általa a fedeztetés nyilvántartásával megbízott szervezet, nem állományvezetői lóházi esetére a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége a fenntartás illésben szolgálhatott adatokat közzétek az állattenyésztéséről szóló 1993. évi CXIV. törvény alapján lezárított Országos Állattenyésztési Adatbázisba kerülés érdekében kezelje.

.....
 a kancatartó aláírása (1 példányt ívettem)

A kanca tulajdonosa: *(csak akkor kell kitölteni, ha a kanca tulajdonosa és tartója nem azonos!)*

neve:
 irányítószám: helység:
 cím:
 tel.: fax:
 személy esetén születési dátum:

.....
 I példányt ívettem:

 dátum a lótenyésztési felügyelő aláírása

6. melléklet

NÉBIH Lóútlevel Iroda
1144 Budapest
Remény u. 42./b

LÓFÉLÉK AZONOSÍTÁSÁRA
VONATKOZÓ KÉRELEM
Csikójelölési jegyzéknyv
LA2015

(A kitöltési útmutatót kérjük előbírni, és a nyomtatványt nagy nyomtatott betűkkel, két tollal kitölteni!)

2/1.

LŐINFORM tárolási szám:	
NÉBIH ér:	
NÉBIH iktatási szám:	
B/20.....	

Sorszám:

Ügy típusa:

Első jelölés:	☐	Fedzetési jegyzéknyv sorszáma:	
Lóazonosítás:	☐	Külföldön tenyésztett ló azonosítása:	☐

Csíkó szüleiére vonatkozó adatok:

Apa törzskönyvi száma:		Neve:	
Anya azonosítója: HUN K		Neve:	

Szárnazás-ellenőrzés DNS-vizsgálattal:

Megtörtént:	☐	Leletszám:		Nem történt meg:	☐	Mintavétel megtörtént:	☐

Csíkó adatai:

Neve:		Azonosítója:				
Fajtája:		Színe:		Ivara:		
Születési dátuma:		UELN:				
Bélyegrése:	☐ bal	☐ jobb	Ajak:		Microchip:	
	nyak		MINTAJEL			
	nyh. felső					
	nyh. alsó					
	comb					
	törpor					
Fej:						
E. bal:						
E. jobb:						
H. bal:						
H. jobb:						
Test:						
Egyéb:						

Tenyésztőre vonatkozó adatok: (csak akkor kell kitölteni, ha nem azonos a tulajdonossal)

Neve:					
Irsz.:		Helység:			
Községi terület neve:		Közt. típ.:		Hátsz.:	

A csikót törzskönyveztetni kívánom: nem kívánom:

.....
Kitöltés dátuma

.....
Jelölést / azonosítást végzők aláírása

P.H.

.....
A tulajdonos / megbízott
sajtkező / cégszerű aláírása

P.H.

7. melléklet

☒ NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC- BIZTONSÁGI HIVATAL Genetikai Laboratórium 1149 Budapest, Tábornok u. 2.	LÖINFORM Informatikai Központ SZÁRMÁZÁS-ELLENŐRZÉSI ÉS EGYED AZONOSÍTÁSI VIZSGÁLAT MEGRENDELŐ BIZONYLAT (4 péld.) VV03	Elrendelési szám:	LÖINFORM KÖZPONT Iktató szám: B/201 / / Tárolási szám: /
A vizsgálat típusa: Származás-ellenőrzés ☐ Egyed-azonosítás: ☐			
	MINNITA		
Alulírottak tanúsítják, hogy az adatok a valóságnak megfelelnek. Kötelezettségvállaló tudomásul veszi, hogy a vizsgálat a mindenkori díjtétel rendezésében foglaltaknak megfelelően kerül kiszámlázásra.			
A kötelezettségvállaló: Neve: _____ Írsz: _____ Helység: _____ Utca: _____ M/VH reg. szám: _____ Illetékes tenyésztőszervezet:	Adószám (cég): _____ Anyja neve: _____ Szül. dátum: _____ Tel.: _____	Aláírás: Kötelezettségvállaló: Megyei felügyelő: Állatorvos: Vértétel dátuma:	
„A”-mém A laboratórium i vizsgálat eredménye szerint a vizsgálandó állat szülői származása: Nem zárható ki: ☐ Kizárt: ☐	„B”-mém A laboratórium i vizsgálat eredménye szerint a vizsgálandó állat szülői származása: Nem zárható ki: ☐ Kizárt: ☐	Az egyed-azonosításához szükséges vizsgálatot elvégeztük: ☐ Ezen vizsgálat a labor-számú vizsgálat eredményével: ☐ Azonos ☐ Nem azonos ☐	
Budapest, _____		_____ Vizsgáló mérnök	

8. melléklet

HUN K HI180060000

Név <i>Name / Nom</i>	Mirabell	Azonosítószám <i>Identification No. / No. d'identification</i>	HUN K HI180060000
Fajta <i>Breed / Race</i>	Haflingi		

Apa <i>Sire / Père</i>	Starlie	HUN M XI010030435	2014 s

Sternwächter HUN M XI010030436 2010 s

Stainz 2004 s
Maurina s

Standeschütz
Solvina

Amadeus
Maurizia

Soraia-Sissi HUN K XI010019244 2000 s

Alpenstein 1992 s
Smelina s

Archimedes
Akelei

Nabucco
Somma

9. melléklet

**Haflinger Welt- Zucht-
und Sportvereinigung**
Haflinger World Breeding and Sports Federation

Erklärung

Bosen, am 25.11.2019.

Das Zuchtprogram von Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete ist anerkannt bei der Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung.

Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete ist ein ordentliches Mitglied der Internationalen Dachorganisation, der Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung.

Christoph Holzleitner

Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung
World Haflinger Breeding and Sports Federation
Galvanistraße 38 - 39100 Bozen - Italien / Italy
Steuernummer / Italian tax code IT94120830214